

Krant in de klas helpt grip te krijgen op de lesstof

De taal van de krant

De leerlingen van 6 atheneum druppelen op vrijdagochtend het klaslokaal in van Tom Stroobach, docent maatschappijleer en geschiedenis aan de openbare scholengemeenschap Rietlanden in Lelystad. 'Treedt binnen, crème van de natie!' Liefkozend, maar met gevoel voor ironie, heet Tom Stroobach de leerlingen welkom in zijn klaslokaal. Later op de ochtend herhaalt dit ritueel zich met 5 havo. Voor beide klassen staat het thema 'massamedia' op de agenda. Stroobach gebruikt daarbij de krant.

Maar leerlingen lezen toch geen kranten meer? 'Juist daarom', zegt Stroobach. 'Bij de meeste gezinnen valt geen krant meer op de deurmat. Daardoor komen mijn leerlingen zelden in aanraking met betaalde dagbladen. Terwijl ik dat wel belangrijk vind voor hun intellectuele ontwikkeling.'

Stroobach, die al 25 jaar lesgeeft, begint deze lessen dan ook door eerst te laten zien welke kranten allemaal in Nederland verschijnen, zodat zijn leerlingen zien dat er meer is dan alleen Spits en Metro. Eén voor één pakt hij de 30 verschillende dagbladen op en houdt hij deze in de lucht, zodat zijn leerlingen allemaal goed de voorpagina zien. 'Hey, Brabants Dagblad, mag ik die? Ik kom uit Brabant!' roept één van de leerlingen, die daarmee bevindingen uit diverse onderzoeken bevestigt dat jongeren vooral belangstelling hebben

voor nieuws uit hun eigen regio. Vervolgens laat Stroobach zijn leerlingen in koppels kranten lezen en opdrachten maken over de verschillen in nieuwsvoorziening tussen populaire en kwaliteitskranten, en over de kleuring van het nieuws.

Aandacht erbij houden

Lang niet alle leerlingen redten het om binnen het lesuur de antwoorden op alle opdrachten op te schrijven. De havisten vinden het lastig om het hele lesuur de

De krant lezen is goed voor de intellectuele ontwikkeling

aandacht erbij te houden en gaan tien minuten voor tijd met elkaar kletsen. In 6 atheneum is het de inhoud van de krant die de leerlin-

gen afleidt. De koppen van diverse berichten prikkelen hen om de artikelen van A tot Z te lezen en daarover met elkaar in gesprek te gaan. Drie leerlingen bespreken uitvoerig met elkaar waarom een politieke cartoon die ze tegenkomen heel grappig is, of juist niet.

Activeren

Op de vraag of het kranten lezen niet te veel afleidt van de lesstof, stelt Stroobach dat hij hierin juist een praktische aanvulling ziet.

In de lesmethode, Actua, worden weliswaar verschillende begrippen behandeld, maar daarbij wordt volgens hem te veel uitgegaan van passief 'leerwerk', de theorie.

De methode geeft leerlingen weinig handvatten om begrippen toe te passen. Stroobach activeert zijn leerlingen door ze de taal van de

krant te laten doorgronden, zodat ze zelf kunnen onderzoeken op welke teksten de begrippen uit de methode van toepassing zijn. Sommige collega-docenten zijn er huiverig voor om kranten in de les te gebruiken. Ze vinden dat het ordeverstoring werkt als de leerlingen niet allemaal dezelfde tekst voor zich hebben. Volgens Stroobach is deze angst onterecht. Hij vindt het belangrijk dat zijn leerlingen het nut en het plezier van kranten lezen beleven. Dat bereikt hij door ze te confronteren met de verschillen en overeenkomsten tussen de diverse titels. Bovendien behaalt hij dezelfde leerdoelen als zijn collega's; juist doordat de leerlingen verschillende bronnen gebruiken, worden ze geprikkeld om te reflecteren op de teksten die ze lezen.

Kritisch omgaan met de media

Twee meisjes uit de havoklas discussiëren over de zin en onzin van

serviceberichten in de krant, zoals het weer, filewaarschuwingen, de programmagegevens van televisie-zenders en recepten. Die hebben immers weinig met nieuws te maken. Toch besluiten ze: 'Dat het geen nieuws is, wil niet zeggen dat het niet in de krant moet staan. Het is wel informatie waar je wat aan hebt.'

Zonder dat zij zich daar van bewust zijn, hebben de meisjes zich gebogen over een van de functies van media: naast (onder meer) nieuws, context en amusement bieden media ook praktische informatie en kunnen zij een platform bieden aan het publieke debat. Het indirecte effect van deze lessen is dan ook dat Stroobach's leerlingen hun mediageletterdheid vergroten: door de berichtgeving te bespreken en de mogelijke invalshoeken van de auteurs na te gaan, zijn zij actief bezig met het kritisch beoordelen van media-inhoud.

Kranten lezen moet je leren

Soms moet de docent hen wel een handje helpen. Dat is het geval bij twee leerlingen, die moeite hebben met de opdracht waarbij ze de nieuwsselectie van redacties moeten vergelijken op basis van de voorpagina: 'Meester, deze kranten hebben allebei dezelfde foto op de voorpagina, dus hoe kunnen we nou zien wat het verschil is?' Daarop daagt Stroobach ze eerst uit om zich af te vragen of en waarom hoofdartikelen moeten verschillen. Om vervolgens optimistisch te adviseren: 'Maar de beste manier om achter dat antwoord te komen, is door de teksten eromheen te lezen.' Kranten lezen gaat niet vanzelf, dat moet je leren. Van Tom Stroobach leren wij bovendien dat leerlingen dat zelf best wel willen, als je ze maar op de juiste manier weet te motiveren. ●

Krant in de Klas, zowel voor VO als PO

Docent Tom Stroobach heeft de dagbladen, die hij voor zijn les gebruikt, aangevraagd bij Stichting Krant in de Klas. Behalve voor maatschappijleer wordt de krantenservice ook veel gebruikt voor het vak Nederlands, bijvoorbeeld voor het vergelijken van tekstsoorten. Ook voor de zaakvakken bieden dagbladen actuele aanknopingspunten met de lesstof. En hoewel vaak wordt gedacht dat het taalniveau van dagbladen te hoog gegrepen is voor het primair onderwijs, maken ook leerkrachten op basisscholen veel gebruik van kranten. Zij besteden aandacht aan kortere berichten en foto's en aan het bespreken van de actualiteit. Voor meer informatie, zie www.krantindeklas.nl.